

МЕТОД БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ, ЕЛЕМЕНТИ

Актуальність даного дослідження пов'язана з тим, що ведення бухгалтерського обліку ґрунтується на використанні таких методів, як документування, інвентаризація, оцінка, подвійний запис, калькуляція, баланс і звітність. Всі вони дуже важливі при веденні обліку [2].

Дослідження методу бухгалтерського обліку та його елементів проводили такі вчені: Ф. Бутинець, Т. Малюга, М. Пушкар, Я. Соколов, М. Кужельний, В. Лінник, В. Сопко та інші. Їхні наукові дослідження мають вагомий вклад у бухгалтерському обліку.

Метод бухгалтерського обліку – це система способів і прийомів, за допомогою яких об'єкти обліку відображаються та узагальнюються у грошовій оцінці за економічно однорідними ознаками з метою контролю за виконанням статутних вимог, ефективним використанням виробничих ресурсів підприємства, для забезпечення збереження власності і досягнення найбільшої ефективності господарської діяльності [1]. Серед методів бухгалтерського обліку трапляються як загальнонаукові методи, так і специфічні.

Метод бухгалтерського обліку носить комплексний характер і дозволяє:

- отримати уявлення про стан майна і зобов'язань підприємства;
- визначити фінансові результати діяльності (прибутки або збитки) шляхом охоплення всіх видів доходів і витрат;
- надати необхідні дані для калькулювання собівартості реалізованої продукції або наданих послуг;
- створити інформаційну базу для внутрішнього аналізу і контролю;
- надати вихідні дані для розрахунку податкових зобов'язань підприємства;
- використовувати бухгалтерські дані та документи, що мають доказову силу при вирішенні юридичних спорів з партнерами по бізнесу, банками, фінансовими і податковими органами;
- узагальнювати дані про діяльність підприємства за звітний період шляхом складання бухгалтерської звітності і надання останньої всім зацікавленим користувачам [3].

Враховуючи те, що облік є діяльністю з послідовним процесом переробки даних в інформацію, використовуються різні методи в залежності від етапів формування інформаційних потоків (табл. 1).

У сучасних умовах, необхідних, для успішного створення та реалізації обраної стратегії є не наявність інформації про продукцію, а процеси зовнішнього та внутрішнього середовища у вигляді взаємозв'язку інформації про них. Відповідно, дані стратегічного управлінського обліку повинні бути побудовані не на основі пасивної інформаційної системи, а активної бази даних про виробництво та бізнес-стратегію. [5]

Таким чином, всі перелічені елементи методу бухгалтерського обліку за етапами облікової діяльності групуються в чотири пари:

- документація та інвентаризація;
- оцінка та калькуляція;
- рахунки та подвійний запис;
- бухгалтерський баланс і звітність [4].

Методи перероблення даних в інформацію

Етапи	Види облікової діяльності	Методи обліку
1 етап	хронологічне і постійне в часі систематичне спостереження за об'єктами обліку	через документування та інвентаризацію
2 етап	вимірювання величини господарських засобів та джерел їх формування, господарських процесів та їх результатів	через оцінку і калькулювання в єдиний грошовий вимірник;
3 етап	регістрація та класифікація даних про зміни об'єктів обліку з метою їх систематизації за видами	через подвійне їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку
4 етап	узагальнення інформації	складання бухгалтерського балансу і звітності

Отже, метод бухгалтерського обліку - це система взаємопов'язаних методів і прийомів, за допомогою яких об'єкти бухгалтерського обліку відображаються та узагальнюються у грошовій оцінці з метою контролю за господарською діяльністю підприємства.

Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що характерною особливістю методу бухгалтерського обліку є те, що його застосування забезпечує суцільне, безперервне, взаємопов'язане, документально обґрунтоване у вартісній оцінці відображення об'єктів, що обліковуються.

1. Бутинець Т. А. Бухгалтерський облік: Навч. Посіб. / Т. А. Бутинець. – ПП "Рута", 2009. - 670 с.
2. Бухгалтерський облік / Є.П. Козлова, Н.В. Паращутін, Т.М. Бабченко, Є.М. Галаніна, 2003 - 752 с.

3. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії: Навчально-практичний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю "Облік і аудит" / Ред. В. В. Сопко; М-во освіти і науки України; - Київ: ТОВ "Видавничий дім "Професіонал". Н. І. Верхоглядова, С. Б. Ільїна, В. П. Шило, О. М. Брадул, 2004. -179 с.

4. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: навч. посібник; М-во освіти і науки України. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. -575 с.

5. Марущак Л. Концептуальні основи формування інформаційних потоків стратегічного управлінського обліку [Електронний ресурс] / Леся Марущак, Ольга Павликівська // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2015. – Вип. 2 (13). – С. 237-244. – Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15mlasuo.pdf>.

Л. Поунгуї Оусман

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПОРІВНЯННЯ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМ ТА МІЖНАРОДНИМ СТАНДАРТАМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Формування інформації у бухгалтерському обліку про нематеріальні активи та розкриття даних про них у фінансовій звітності визначені положенням бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», розробленим на базі Міжнародного стандарту фінансової звітності 38. Згідно з цим положенням нематеріальні активи це – немонетарний актив, Який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований та утримується підприємством із метою використання більше одного року (або одного